FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

MAĠISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawża Nru: 461/12

Illum: 30 ta' Jannar 2019

Il-Pulizija
(Spettur Nikolai Sant)

vs

Luke Piscopo
(ID 168473(M))

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjoni miġjuba fil-konfront tal-imputat Luke Piscopo, iben il-mejjet John u Antonia nee` Spiteri, imwieled il-Pieta` nhar is-6 ta' April 1973, residenti No. 28, 'St. Gaetano', Misraħ is-Sebgħa ta' Ġunju 1919, Ħamrun, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 168473(M);

Akkużat talli f'dawn il-Gżejjer, nhar is-26 ta` Jannar 2012, kif ukoll fit-tlett ġimgħat ta' qabel din id-data:

(a) Kellu fil-pussess tiegħu mediċina psikotropika u speċifikata (*amphetamine*) mingħajr awtorizżazzjoni speċjali bil-miktub mis-Supretendent tas-Saħħa Pubblika, bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolamenti dwar il-Kontroll tal-Medicini, Avviż Legali 22 tal-1985, kif emendati, liema mediċina nstabet f'tali ċirkostanzi li juri li ma kinitx ghall-użu esklussiv tiegħu.

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti eżebiti, inkluż l-Ordni ta' l-Avukat Ġenerali bis-saħħa tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 120A tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha (Kap. 31), sabiex din il-kawża tinstema' minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali;

Rat illi fis-seduta tat-28 ta' Novembru 2014, il-partijiet iddikjaraw illi kienu qegħdin jeżentaw lil din il-Qorti, kif preseduta, milli terġa' tisma' l-provi kollha mressqa sa dakinhar quddiem il-Qorti kif diversament preseduta;

Rat illi din il-kawża tinsab differita għas-sentenza għal-lum.

Ikkunsidrat:

Jirriżulta mix-xhieda tal-Ispettur Nikolai Sant, illi wara informazzjoni anonima u fuq skorta ta' mandat ta' arrest, nhar is-26 ta' Jannar 2012 fit-8:00 a.m., il-Pulizija għamlet tfittxija ġewwa r-residenza tal-imputat, fejn instabet sustanza bajda, suspettata anfetamina. [1] PS 1086 Johann Micallef xehed illi kif il-Pulizija waslu ġewwa l-garaxx tal-imputat, huwa tahom kontenitur bi trab abjad u minn armarju ieħor fl-istess garaxx ġie elevat kontenitur ieħor bi trab abjad.[2]

Ikkunsidrat ukoll:

L-imputat ġie arrestat u rrilaxxja stqarrija fis-26 ta' Jannar 2012, wara li ngħata s-solita twissija skont il-liġi, u d-dritt li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu, liema dritt huwa għażel li ma jeżerċitahx.[3]

Madankollu, l-imputat ma ngħatax id-dritt għall-assistenza legali waqt l-interrogatorju tiegħu, stante illi dan id-dritt ma kienx viġenti fiż-żmien tal-każ odjern. Fil-fatt dan id-dritt ġie introdott fil-liġi Maltija bil-promulgazzjoni tal-Att LI tal-2016, li daħal fis-seħħ fit-28 ta' Novembru 2016 permezz tal-Avviż Legali 401 tal-2016.

Il-Qorti hawnhekk tirreferi għas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-5 ta' Ottubru 2018, fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et**, f'liema każ fl-istqarrijiet tiegħu, ir-rikorrenti minkejja li qabel irrilaxxja l-ewwel stqarrija, kien ingħata parir mingħand l-avukat tiegħu li f'dak l-istadju ma jgħid xejn lill-pulizija, huwa xorta waħda rrisponda għad-domandi waqt l-interrogatorju li sarlu, bir-riżultat li stqarr fatti li kienu inkriminanti għalih, in

[1] Ara din ix-xhieda a fol. 12 sa 14 tal-proċess.
[2] A fol. 22 sa 23 tal-proċess.
[3] Id-dikjarazzjoni tar-rifjut tal-jedd għall-parir legali tinsab esebita a fol. 17 tal-proċess.

kwantu ammetta li kien jixtri d-droga kemm għall-użu personali tiegħu, kif ukoll sabiex ibiegħ minnha lil terzi. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Kostituzzjonali qalet hekk dwar l-istqarrijiet rilaxxjati mill-istess rikorrenti mingħajr il-jedd ta' assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu:

"*36. Mill-premess jirrizulta manifest li l-istqarrijiet rilaxxjati mir-rikorrent ser ikollhom kif fil-fatt gja` kellhom quddiem il-Qorti Kriminali impatt fil-proceduri kriminali, mhux in kwantu ghall-ammissjonijiet, izda in kwantu l-kontenut taghhom kien ittiehed in konsiderazzjoni fil-quantum tal-piena imposta fuqu mill-Qorti Kriminali, u issa huwa car li anke l-Qorti tal-Appell Kriminali ser tiehu konsiderazzjoni tal-kontenut tal-istqarrijiet f'dan ir-rigward. Ghalhekk, ghalkemm il-proceduri kriminali ghadhom pendenti u ghalhekk ma jistax f'dan l-istadju jigi determinat jekk kienx hemm lezjoni ta' smigh xieraq f'dawk il-proceduri, jekk l-istqarrijiet jithallew fil-process tal-proceduri kriminali, dawn wisq probabbilment ser isir uzu minnhom mill-Qorti tal-Appell Kriminali bi pregudizzju jew vantagg ghall-akkuzat fil-kwantifikazzjoni tal-piena, kemm dik karcerarja kif ukoll ghal dak li tirrigwarda l-multa li tista' tigi imposta.*

37. Fid-dawl tal-premess <u>it-tehid tal-istqarrijiet zgur li ser ikollhom impatt fuq l-ezitu tal-process kriminali u, ladarba dan isir, x'aktarx ser isir ksur tad-dritt tal-rikorrent ghal smigh xieraq tenut kont tal-fatt li dawn gew rilaxxjati mir-rikorrent fl-assenza ta' avukat li jassistih</u>. Ghalhekk huwa xieraq li, filwaqt li f'dan l-istadju ma jistax jinghad jekk kienx hemm lezjoni ta' dan id-dritt fundamentali tar-rikorrent peress li l-proceduri kriminali ghadhom pendenti, dawn ma jithallewx jibqghu fl-inkartament tal-process kriminali." [sottolinear tal-Qorti]

Allura minkejja illi r-rikorrenti f'dak il-każ, kien ingħata l-jedd li jikkonsulta ma' avukat qabel l-ewwel interrogatorju tiegħu u anke eżerċita dan il-jedd, il-Qorti ordnat illi l-istqarrijiet tiegħu ma jitħallewx fl-inkartament la darba kien ser ikollhom impatt fuq l-eżitu tal-proċess kriminali – f'dak il-każ, kuntrarjament għal dan il-każ, l-eżitu in kwantu l-piena u mhux in kwantu l-ħtija o meno tal-istess rikorrenti la darba huwa rreġistra ammissjoni fil-proċeduri – u dan stante illi ma ngħatax il-jedd għall-assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu. F'dan il-każ, għalhekk, din il-Qorti jidhrilha illi iżjed u iżjed għandha tqis l-istqarrija tal-imputat odjern, li kienet ta' preġudizzju għalih u timpinġi direttament fuq is-sejbien ta' ħtija o meno tiegħu f'dawn il-proċeduri, bħala inammissibbli u għalhekk qegħda tiskartaha. Din kienet ukoll il-konklużjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminal fis-sentenza tagħha tal-20 ta' Novembru 2018, fl-ismijiet <u>**Il-Pulizija vs Claire Farrugia**</u>, f'liema każ dik il-Qorti skartat bħala inammissibbli l-istqarrijiet tal-imputata, waħda minnhom ġuramentata, u dan għaliex għalkemm hija ngħatat id-dritt li tottjeni parir legali qabel l-istqarrijiet tagħha, liema dritt bħal fil-każ odjern hija għażlet li ma

teżercitahx, madankollu hija ma ngħatatx id-dritt li tkun assistita minn avukat waqt l-interrogatorji li sarulha u dan stante li dan id-dritt ma kienx għadu viġenti fiż-żmien in kwistjoni.

Iżjed riċenti mbagħad, fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Malcolm Bondin) vs Aldo Pistella** tal-14 ta' Diċembru 2018, f'liema każ l-appellat kien ingħata l-jedd li jottjeni parir legali qabel l-interrogotarju tiegħu u anke eżerċitah, iżda ma ngħatax il-jedd li jkun assistit minn avukat waqt dan l-interrogatorju, stante illi anke f'dak il-każ, fiż-żmien in kwistjoni, dan il-jedd ma kienx viġenti fil-liġi Maltija, il-Qorti Kostituzzjonali reġgħet irribadiet il-konklużjonijiet tagħha fis-sentenza preċedenti fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et**:

"*14. Għalkemm, bħall-ewwel qorti, taqbel mal-appellanti illi f'dan l-istadju għadu ma seħħ l-ebda ksur tal-jedd għal smigħ xieraq, madankollu, kif osservat fil-każ ta' Malcolm Said, il-qorti xorta hija tal-fehma li ma jkunx għaqli li l-proċess kriminali jitħalla jitkompla bil-produzzjoni tal-istqarrija tal-akkużat Pistella ladarba din, għallinqas f'parti minnha, ittieħdet mingħajr ma Pistella kellu l-għajnuna ta' avukat. Għalhekk, għalkemm għadu ma seħħ ebda ksur tal-jedd għal smigħ xieraq, fiċ-ċirkostanzi huwa għaqli illi, kif qalet l-ewwel qorti, ma jsir ebda użu mill-istqarrija fil-proċess kriminali sabiex, meta l-proċess kriminali jintemm, ma jkunx tniġġes b'irregolarità – dik li jkun sar użu minn stqarrija li ttieħdet mingħajr ma l-interrogat kellu l-għajnuna ta' avukat – li tista' twassal għal konsegwenzi bħal tħassir tal-proċess kollu.*"

Fid-dawl ta' dawn is-sentenzi u anke tal-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna u tal-Qorti Ewropea hemmhekk ċitati, il-Qorti ser tiskarta l-istqarrija tal-imputat odjern, kif ukoll kwalunkwe referenza għal tali stqarrija bħala inammissibbli.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Mir-relazzjoni esebita mill-espert maħtur mill-Qorti, ix-Xjenzat Godwin Sammut, jirriżulta illi huwa ngħata *envelope* ta' lewn kannella mmarkat S/B/7/2016 li kien jikkontjeni (1) borża tal-plastik li ġo fiha kien hemm (i) karta bil-kliem Data: 26/1/2012 Ħin: 09:00 Elevat/i minn komodina ġol-garaxx fil-presenza ta' Luke Piscopo ID 167473 minn PS1086, u (ii) landa tal-metall li fiha kien hemm borża tal-plastik li fiha kien hemm trab ta' lewn abjad, (2) kaxxa bil-kliem *Orlux www.orlux.be* li fih borża tal-plastik li fiha trab ta' lewn abjad.

L-istess espert ikkonkluda illi fuq estratti meħuda mit-trab ta' lewn abjad fl-imsemmi dokument ma nstabitx droga.[4]

F'dawn il-proċeduri, l-imputat jinsab akkużat bir-reat ta' pussess aggravat tas-sustanza anfetamina. Skartata l-istqarrija tal-imputat u fid-dawl tal-konklużjonijiet tal-espert ix-Xjenzat Godwin Sammut, ma jirriżultax illi l-imputat kien fil-pussess ta' sustanza kkontrollata mil-liġi u għaldaqstant, l-imputazzjoni odjerna ma tirriżultax sodisfaċentement ippruvata.

Konklużjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qed issib lill-imputat mhux ħati tal-imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu u qegħda tilliberah minnha.

Konsegwentement, lanqas m'hija tordna lill-imputat sabiex iħallas l-ispejjeż tal-espert, ix-Xjenzat Godwin Sammut, maħtur f'dawn il-proċeduri.

Natasha Galea Sciberras
Maġistrat

[4] Din ir-relazzjoni tinsab esebita a fol. 39 *et seq* tal-proċess.